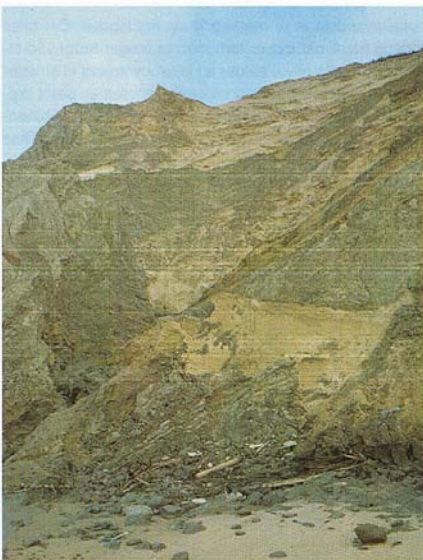

Naturkræfterne

Ved Rubjerg Knude er naturkræfternes virkning meget synlige og vi har meget få muligheder for at påvirke dem. Havet vil fortsætte med at gnave væk af klinten og holde lagene synlige, og sandet vil fortsat flyve omkring fyret. Om nogle år eller årtier vil fyret komme frem på kanten af klinten og skride i havet, sikkert med toppen af fyrtårnet hældende ind mod land.

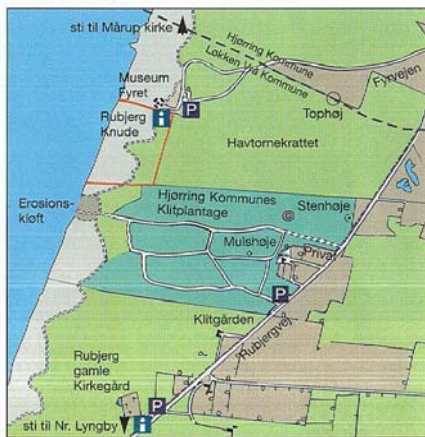
Danmarks Naturfredningsforenings kystpolitik går ud på, at naturen langs vore kyster skal reguleres mindst muligt. De naturlige processer skal ikke forstyrres, medmindre der er helt vitale samfundsinteresser på spil. Ved Rubjerg Knude og Lønstrup Klint, hvor naturen selv illustrerer Danmarks geologi så enestående, skal der ikke kystsikres. Her skal naturkræfterne fortsat have frit spil.

Adgangen til stranden

I roligt vejr er der en bred strand under klinten, og der er ingen vanskeligheder med at passere. Men i stormvejr når havet helt ind til foden af klinten.

Det er let at komme ned på stranden ved Lønstrup. Herfra er der en fin vandretur på 4-5 km til Rubjerg Knude. Lige syd for Naturfondens areal (udfor klitplantagen, se kortet) er der en erosionskloft i klinten, hvor det også er muligt at komme ned på stranden. Med rimelig kondi kan man klatre op her igen og undervejs få nærkontakt med klintens forskellige lag.

▲ Nord	— Naturfondens ejendom
■ Hav	P Parkering
■ Strand og klitter	i Information
■ Krat	🐕 Hunde skal føres i snor
■ Nåletræer, plantage	🚫 Ridning er ikke tilladt
⊔ Hegn	
⋯ Stier	Du kan færdes til fods i det fredede område. Brug stierne i kilt og plantage - så beskytter du mod nedslidning
--- Fredningsgrænse	
--- Kommunegrænse	
- 0 500 1000

Danmarks Naturfond

Danmarks Naturfond blev stiftet af Danmarks Naturfredningsforening i 1967. Fonden har til formål at erhverve, pleje og bevare værdifulde naturområder for de kommende generationer og derigennem vise foreningens natursyn.

Naturpleje samt landbrugs- og skovdrift på fondens arealer sker uden brug af kunstgødning og sprøjtemidler. Alle naturinteresserede er velkomne på fondens ejendomme. Midlerne til fondens arbejde kommer hovedsagelig fra Danmarks Naturfredningsforenings kvarte million medlemmer i form af frivillige bidrag, arv og gaver.

Informationsmateriale samt pleje og drift af naturområderne er ikke gratis. Derfor opfordres du til at benytte medfølgende giropostkort til at indbetale et frivilligt støttebeløb eller blive medlem af Danmarks Naturfredningsforening. Har du spørgsmål eller kommentarer efter besøget på Rubjerg Knude er du velkommen til at rette henvendelse til fonden eller foreningen.

Med venlig hilsen

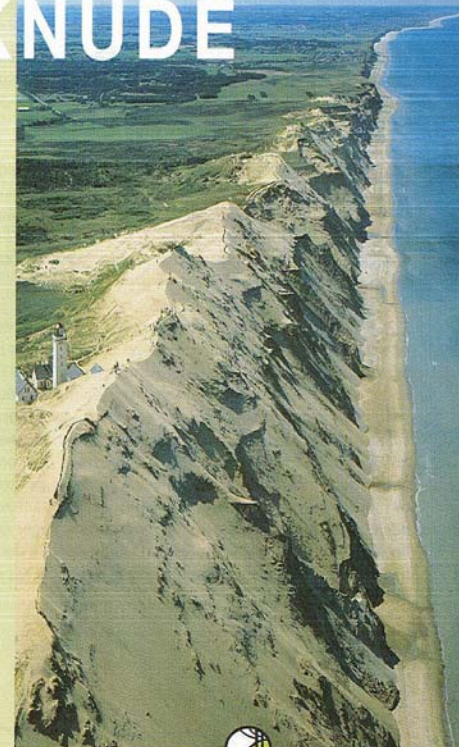

DANMARKS NATURFOND

Skovsgaard Gods
Kagardsvej 12
5900 Rudkøbing

invitation
til

RUBJERG KNUDE

DANMARKS
NATURFREDNINGSFORENING
DANMARKS NATURFOND

Rubjerg Knude

Rubjerg Knude er den højeste og vildeste del af Lønstrup Klint. Klinten er ca. 15 km lang og går fra Lønstrup ved nordenden til Løkken ved sydenden. I nord og syd ligger lagene næsten fladt, og højden af klinten er 30-50 m. Den mellemste del ved Rubjerg Knude har derimod stejltstillede lag, hvor højden når op til 90 m.

Terrænet bag Lønstrup Klint er jævnt og fladt med mindre klitter af flyvesand yderst mod klinten. Kun ved Rubjerg Knude hæver landet sig i en bakkeknupe med en ekstra stor flyvesandsklit på toppen.

Klinten består hovedsageligt af lag aflejret under den sidste istid, da et isdække fra nord-nordøst bevægede sig ned mod og henover Nordjylland, og senere igen smeltede tilbage til Sydnorge og Vestsverige. De fleste af de forskellige lag i klinten er aflejret i løbet af de sidste 50.000 år, d.v.s. under og efter den sidste istid.

Den stejle klint under fyret består af vekslende tykke ler- og sandlag, som er stejltstillede. Disse lag blev aflejret af smeltevandstrømme, da det skandinaviske isdække under sidste istid rykkede mod Nordjylland. Smeltevandsleret blev aflejret, da isen var langt væk, mens smeltevandssandet aflejredes, da isranden kom nærmere. Senere skubbete og pressede isen lagene op i ens flager med ler nederst og sand ovenpå. Disse flager hælder nordpå, fordi istrykket kom fra nord. Isdækket bevægede sig videre henover de oppressede flager og høvlede dem jævnt af (se profilskitzen nedenfor). På denne flade har vinden meget senere aflejret den store klit af flyvesand under og omkring fyret.

etter H. Gry, 1940

Forsiden: Rubjerg Knude set fra nord

Stejltstillede smeltevandslag set fra stranden

Det er smeltevandssandet fra de stejltstillede flager, som vestenvinden har blæst op ad skrænten og aflejret, hvor der var læ bagved. Længere nordpå og sydpå er lagene ikke presset op, og her er flyvesandslaget meget tyndere. Her findes også yngre hav- og søaflejringer i små bassiner oven på smeltevandslagene. De er aflejret da isen var smeltet væk fra Nordjylland.

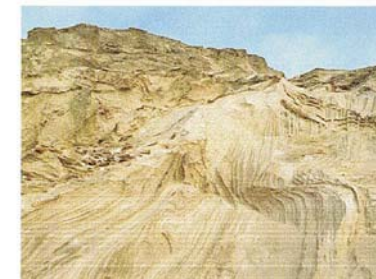
Ved Rubjerg Knude er kysten årligt rykket i gennemsnit 1 m østover i løbet af de sidste 100 år, og siden fyret blev opført i 1900 har sandet lagt sig 40 m op og dækket det mod havet.

Klinten ovenfra:

Ved fyret er der fra toppen af klitten et flot kik 90 m ned ad skrænten. Den øverste tredjedel er flyvesand, og derunder kan man ned mod stranden ane de stejltstillede flager af smeltevandssler og -sand, hvis vestenvinden ikke blæser sand i øjnene. Nordpå langs kysten ses Mårup Kirke tæt på skrænten og længere borte Lønstrup, hvor klinten ender og hvor lagene er fladtliggende. Sydpå er der stejltstillede flager med forskellig hældning langs den kyststrækning, som Naturfonden ejer. Stien sydover på toppen af klitten giver fine kik ned over lagserierne.

Erosionskloften ud for kilplantagen

Let foldet smeltevandssand set fra stranden

Klinten nedefra:

Fra stranden under klinten er udsynet endnu mere imponerende. Grænsen mellem de stejltstillede flager og flyvesandet ses som et markant skel i klinten.

Smeltevandsleret er mørkegråt og fint lagdelt. Det føles tæt og hårdt når det er tørt, men er meget fedt i våd tilstand. Der ses visse steder en jævn overgang til smeltevandssandet ovenover, som også generelt er pænt lagdelt. Nogle steder indeholder sandet små kul- og pindestykker, og her kan der også findes små ravstykker. Disse såkaldte ravpindelag leverer det rav, der skyller op på stranden. Undergrænsen for de oppressede flager ses med skarpe grænser under lerlagene.

